

Uvodno pojasnilo

Znanstvena dognanja so osnovna prvina sodobne proizvodnje in s tem tudi materialni temelj družbe. Družba, ki v svoje delo ne prestopa ne vlaga novega znanja, izgubi konkurenčno sposobnost svojih proizvodov, njeno gospodarstvo ne napreduje, materialna osnova slabi in gospodarska ter z njo politična samostojnost sta ogroženi...

Znanstveno-raziskovalna dejavnost je zato izrednega družbenega pomena!

Z namenom, da bi dosledno uresničili ustavno načela, po katerih naj delovni človek odloča o vseh družbeno pomembnih zadevah, smo ustanovili občinske in področne raziskovalne skupnosti ter Raziskovalno skupnost Slovenije, kot dele funkcionalno povezanega in celovitega samoupravnega sistema, ki naj omogoča delovnim ljudem, da prek delegatov odločajo tudi o raziskovalni dejavnosti.

Pretežna večina delovnih organizacij naše občine je spomladi leta 1975 podpisala samoupravni sporazum o ustanovitvi ORS, PRS in RSS. Ne samo ta sporazum, temveč predvsem odločujoči pomen znanstveno-raziskovalnega dela za našo družbo nas obvezujeta, da tem samoupravnim interesnim skupnostim posvečamo vso pozornost in v njih tvorno sodelujemo, bodisi kot uporabniki znanja, bodisi kot izvajalci raziskovalnih nalog.

Naša ORS ima samo dom uporabnikov. To pomeni, da je njena prvenstvena naloga skrbeti, da bo novo znanje prihajalo do naših delovnih organizacij, se vpletalo v združeno delo in omogočalo zdrav razvoj in napredek delovnih organizacij.

Z drugimi besedami: ORS mora biti predvsem pospeševalec gospodarskega razvoja občine z neprestanim insistiranjem na inovacijah, ali, kar je isto, z neprestanim odločnim zahtevanjem uvajanja novega znanja v delo.

Prihod novega znanja v delo je možno pospešiti po treh poteh:

1. S pospeševanjem množične inovacijske dejavnosti, to je z navajanjem delavcev k razmišljanju o zboljšanju načina dela in oblikovanju tako imenovanih inovacijskih predlogov (koristni predlogi, tehnične izboljšave, izumi).

2. S poklicno inovacijsko dejavnostjo, to je z ustanavljanjem posebnih strokovnih raziskovalno-razvojnih služb, katerih delavci so poklicno dolžni razmišljati samo o izpopolnjevanju načina dela z uvajanjem novega znanja.

3. Z mladimi, visoko izobraženimi kadri.

Če naj ORS postane tvoren pospeševalec gospodarskega razvoja občine, se mora najprej seznaniti z odnosom delovnih organizacij do inovacijske dejavnosti in današnjim stanjem te dejavnosti.

Zavedamo se, da glede dobre informiranosti o tem ničesar ne more nadomestiti osebnih razgovorov s predstavniki delovnih organizacij. Žal ima ORS premalo sodelavcev, da bi se mogli po tej poti seznaniti z vprašanji, ki nas zanimajo. Zavedajoč se vseh slabih strani drugih načinov, smo bili zato prisiljeni poseči po anketi, o kateri sedaj poročamo.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam vprašalnike izpolnili. Posebna zahvala tistim, ki ste jih z globokim razumevanjem potreb ORS, izpolnili vestno!

Raziskovalna skupnost
občine Ljubljana-Siška

Anketa in njeno odzivno področje

1. Vsebina ankete

Vprašalniki, ki jih je razposlala ORS Ljubljana-Siška delovnim organizacijam na področju občine v pričetku novembra 1976, so imeli osnovni namen, da ugotovijo razvojna prizadevanja in težnje posameznih TOZD in OZD po naprednejših načinih dela, to je njihov odnos do uvajanja novega znanja v delo, tako tistega, ki ga prispeva množična inovacijska dejavnost, kot onega, ki je rezultat poklicnega raziskovalno-razvojnega dela. Ob tem smo hoteli prek ankete tudi zvedeti, kolikšna je bila uporabnost rezultatov raziskovalnega dela, ki so ga TOZD in OZD poverile raziskovalnim ustanovam zunaj svoje delovne organizacije.

Z anketo je bil napravljen tudi prvi poizkus, da dobi ORS v razvid raziskovalne in razvojne potrebe, kar naj ji omogoči globlji vpogled v razvojna prizadevanja delovnih organizacij.

Ob obravnavanju razvoja gospodarstva anketa ni mogla mimo vprašanja o kadrovski strukturi, saj ta vselej vpliva na proizvodnost in pogosto tudi na smisel za napredek.

Anketa je pomenila prvi širši stik ORS z delovnimi organizacijami občine. Zato je v uvodu zahtevala nekaj odgovorov na osnovna vprašanja o velikosti, proizvodnem programu in prodaji izdelkov. Na zaključku pa je hotela spoznati pomen, ki ga delovne organizacije pripisujejo popularizaciji inovacijskih dosežkov in njihove dosedanje stike z raziskovalnimi skupnostmi.

Vprašalnik je zajel naslednja poglavja:

1. Predstavitev organizacije združenega dela
2. Kadrovska struktura
3. Srednjeročni razvojni načrt
4. Množična inovacijska dejavnost
5. Raziskovalno-razvojna služba
6. Poklicna inovacijska dejavnost
7. Raziskovalne in razvojne potrebe za leto 1977
8. Popularizacija znanstvenih in razvojnih izsledkov
9. Dosedanji stiki z ORS, PRS in RSS
10. Pripombe, sugestije in predlogi v zvezi z inovacijsko dejavnostjo.

2. Odziv na anketo

Vprašalnike smo poslali 93 delovnim organizacijam. V zahtevanem roku do 15. novembra 1976 je vprašalnike izpolnilo samo 33 delovnih organizacij, to je 38 % anketirancev. Kasneje smo prejeli še 21 vprašalnikov, kar pomeni, da se je odzvalo skupaj 54 anketirancev ali 58 %.

39 delovnih organizacij (42 % anketiranih) se za prošnjo ORS ni zmenilo.

Vsak izpolnjeni vprašalnik je ob prejemu ORS označila s tekočo številko, tako da to oštevilčenje, ki ga med analiziranjem ankete uporabljamo kot označbo za posamezne delovne organizacije, odraža tudi vrstni red po disciplini odziva na anketo.

Ob analiziranju odgovorov smo ugotovili, da pretežna večina izpolnjenih vprašalnikov pripada delovnim organizacijam, ki se ukvarjajo izključno s proizvodnjo ali vsaj delno; 13 vprašalnikov pa so nam vrnila organizacije z izključno uslužnostno, prodajno ali gostinsko dejavnostjo brez proizvodnje. Zaradi enovitosti ankete smo teh 13 vprašalnikov izdvojili.

3. Proizvodne delovne organizacije

Analizirali smo vprašalnike naslednjih delovnih organizacij:

4. Dekorativna	34. Litostroji
5. Iskra Keramika	35. Iskra Magneti
6. Elektromehanika	36. Mostovna
7. Iskra Orodjarna	37. Objekt
8. Monter	38. Agrostroj
10. Kovinarstvo Maja	39. Iskra Elektromehanika
11. Cevljarstvo	40. Kmet. zadruga Medvode
12. KOT Tacen	41. Vzdrževanje voz in strojev
15. Avtomontaža	43. Viator
16. Sora Medvode	45. Slovin
17. Galvana	46. Donit Medvode
19. Usluga	47. Iskra Feriti
21. Inštitut Vižmarje	48. SKIP
22. Elektrovod	50. Iskra Orodja
23. Drogerija	51. Pivovarna Union
25. Iskra Pržanj	52. Tkalnica Vižmarje
26. Bayer Pharma	53. Unitas
27. Tiki	54. Tekstilna Medvode
28. Megrad	
29. Lek	
30. Color Medvode	
32. Kom. podj. Šiška	
33. Sport oprema	

V njih je zaposlenih 19.340 ljudi, kar pomeni nad 70 % vseh zaposlenih v gospodarstvu občine Ljubljana-Siška. Anketa je torej zajela dober del tistih delovnih ljudi, ki s proizvodnjo ustvarjajo materialno osnovo družbe. Zaradi tega smemo reči, da ima njihov odnos do inovacijske dejavnosti, ki ga je želela odkriti anketa, odločujoči vpliv na gospodarsko rast občine.

4. Bruto dohodek

Podatek o višini bruto dohodka je anketa zahtevala zaradi ugotavljanja deleža vsote bruto dohodkov anketiranih delovnih organizacij v bruto proizvodu občine, torej zaradi dodatne potrditve, če je anketa zajela dovolj širok krog proizvajalcev.

Pod 3 navedene delovne organizacije so ustvarile v letu 1975 7.569.190.017 din bruto dohodka, kar pomeni 79,49 % v tem letu v občini ustvarjenega bruto proizvoda. Tudi ta podatek torej potrjuje, da je kljub nepopolnemu odzivu anketa zajela dovolj široko bazo ustvarjanja materialne osnove v naši občini. Zaključke ankete smemo torej smatrati kot splošno veljavne v občini.

V besedilu so uporabljene naslednje okrajšave:

ORS — Občinska raziskovalna skupnost

PRS — Področna raziskovalna skupnost

RSS — Raziskovalna skupnost Slovenije